

Газета ўзнагароджана
Ганаровай граматай
Вярхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь

Родная ніва

2000
24
МАЯ
СЕРАДА
№ 40 (9527)

Заснавана ў красавіку 1918 года

Лепшыя поля веснавога

Згодна справаздач гаспадарак у раённае ўпраўленне сельскай гаспадаркі і харчавання

Племсаўгас "Высакоўскі"

Драздоў Анатоль Васільевіч, працуючы на трактары К-701 у аграгасце з культыватарам АКШ-7,2 за 23 дні адпрацаваў 30 нормаў змен. Падрыхтаваў да сяўбы 930 гектараў глебы пры норме 713. Штодзённае выкананне зменных заданняў склала 130,4 працэнта.

Баранаў Аляксандр Уладзіміравіч, працуючы на трактары МТЗ-1221 у аграгасце з плугам ПЛН-4-35 за 28 дзён адпрацаваў 40 нормаў змен і ўзараў 220 гектараў глебы замест 154 па норме. Штодня выканваў зменнае заданне на 143 працэнта.

Саўгас "Макеевічы"

Новікаў Міхаіл Аляксеевіч, працуючы на трактары Т-150 у аграгасце з культыватарам АКШ пракультывіраваў 735 гектараў глебы пры норме 610, або выканаў яе на 120 працэнтаў.

Лукашэнка Аляксандр Рыгоравіч, працуючы на трактары Т-150 у аграгасце з культыватарам АКШ пракультывіраваў 540 гектараў глебы пры норме 450, або справіўся з ёю на 120 працэнтаў.

Аграгандлёвае прадпрыемства "Асмолавічы"

Харунжы Віталь Віктаравіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з раскідвальнікам НРУ-0,5 за 20 дзён унёс мінеральныя ўгнаенні на 598 гектарах пры норме 360, або выканаў яе на 170 працэнтаў.

Будзянкоў Віктар Пятровіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з плугам ПЛН-3-35 за 16 дзён узараў 91,8 гектара глебы пры норме 57,6, або справіўся з ёю на 160 працэнтаў.

Калгас "Герой працы"

Кружаленка Віктар Васільевіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у аграгасце з культыватарам КПС-4 пракультывіраваў за 30 дзён 352 гектары глебы пры норме 240, або выканаў яе на 146 працэнтаў.

Серакоў Леанід Іванавіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у аграгасце з сямкай СЗУ-3,6 за 23 дні пасеяў 456 гектараў зерневых пры норме 276, або выкананне склала 165 працэнтаў.

Яўневіч Віктар Антонавіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у аграгасце з раскідвальнікам РМГ-4 за 31 дзень унёс мінеральныя ўгнаенні на 890 гектарах пры норме 765. Або справіўся з ёю на 116 працэнтаў.

Калгас "Чырвоны сцяг"

Батвінкін Віктар Віктаравіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з сямкай СЗТ-3,6 пасеяў 235 гектараў зерневых пры норме 150. Выкананне склала 157 працэнтаў.

Емяльянаў Алег Антонавіч, на трактары МТЗ-80 у аграгасце з плугам ПЛН-3-35 узараў 68 гектараў глебы пры норме 42, што складае

162 працэнта.

Пракапенка Мікалай Уладзіміравіч, працуючы на трактары К-700 у аграгасце з культыватарам АКШ пракультывіраваў 522 гектары глебы пры норме 324, або выканаў яе на 161 працэнт.

Жарыкаў Уладзімір Сцяпанавіч, працуючы на трактары МТЗ-82 у аграгасце з пагрузчыкам ПЗ-0,8 пагрузіў 1900 тон арганікі пры норме 1500, або выканаў яе на 127 працэнтаў.

Калгас імя Янкі Купалы

Купрэў Аляксандр Андрэевіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з раскідвальнікам РУМ-8 за дзёсяць дзён унёс мінеральныя ўгнаенні на 331 гектары пры норме 275, або выканаў яе на 120 працэнтаў.

Чарнякоў Анатоль Міхайлавіч і Бераснёў Юрый Фёдаравіч, працуючы на трактарах К-700 у аграгасце з культыватарамі КЧ-5,1 пракультывіравалі з адначасовым баранаваннем за 12 дзён 331 гектар глебы пры норме 192, або выканалі яе на 172 працэнта.

Градаў Леанід Кузьміч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з сямкай СЗУ-3,6 за 13 дзён пасеяў 195 гектараў яравых пры норме 151, або выканаў яе на 129 працэнтаў.

Племзавод "Ціманава"

Фёдаравіч Сяргей Браніслававіч, працуючы на трактары МТЗ-1221 у аграгасце з плугам ПЛН-4-35 за 25 дзён узараў 224 гектары глебы пры норме 175, або справіўся з ёю на 128 працэнтаў.

Маложын Ігар Аляксеевіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з раскідвальнікам МВУ-5 за 28 дзён унёс мінеральныя ўгнаенні на 1120 гектарах пры норме 840, або выканаў яе на 133,3 працэнта.

Осіпаў Уладзімір Нікіфаравіч, працуючы на трактары К-701 у аграгасце з культыватарам АКШ-7,2 за 25 дзён пракультывіраваў 875 гектараў глебы пры норме 750. Выкананне склала 117 працэнтаў.

Котаў Фёдар Васільевіч, працуючы на трактары К-701 у аграгасце з культыватарам КЧ-5,1, за 25 дзён пракультывіраваў 625 гектараў глебы пры норме 475, або дабіўся яе выканання на 131 працэнт.

Міхеенка Аляксандр Пятровіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з сямкай СПУ-6 за 21 дзень пасеяў 550 гектараў зерневых пры норме 420, або выканаў яе на 131 працэнт.

Мачахін Міхаіл Сцяпанавіч, працуючы на трактары МТЗ-80 у аграгасце з сямкай СПУ-6 за 21 дзень пасеяў 550 гектараў зерневых пры норме 420, выкананне якой склала 131 працэнт.

Падрыхтаваў І. ЛАПО.

• Ураджай-2000

Пайшла прадукцыя агарода

У той час, калі хлебаводы яшчэ толькі адсяліліся і ў чаканні калі вырасце іх ураджай, агародні-наводзі ўжо атрымалі сваю першую прадукцыю.

Гэта ў аграгандлёвым прадпрыемстве "Асмолавічы". Адсюль у свае гандлёвыя кропкі ўжо адправілі першыя партыі вырошчанага ў цяплячах. Раней гэта была цыбуля, а цяпер — агуркі.

Атрымана першая вітамінная прадукцыя дзякуючы клопатлівым рукам цяплічніц Марыі Ціханаўны Асма-лоўскай і Ларысы Віктараўны Васі-леўскай. Удзельніцы даглядаюць

расліны ў дзвюх крытых цяплячах. Іх вы і бачыце разам на здымку.

І. ЛАПО.
Фота В. АСМАЛОУСКАГА.

Клімавіцкі раён

у студзені-красавіку 2000 года

За чатыры месяцы г. г. прамысловымі прадпрыемствамі вытворана прадукцыі ў бягучых цэнах на 4458,5 млн. руб., што менш у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года ў супаставімых цэнах на 1,9%, у красавіку — на 27,4%.

Выпуск спажывецкіх тавараў склаў 13492,5 млн. руб. і знізіўся ў параўнанні з леташнім перыядам на 8,8%. Харчовых тавараў вытворана на 1306,0 млн. руб., або 91,2%. Выпуск нехарчовых тавараў таксама зменшыўся — на 32,2 млн. руб., або 30,4%.

На развіццё эканомікі і сацыяльнай сферы раёна па ўлічваемаму колу прадпрыемстваў за лік усіх крыніц фінансавання выкарыстана 498,5 млн. руб., у т. л. будаўніча-монтажныя работы выкананы на 433,7 млн. руб. Уведзена ў дзеянне 43 жыллыя дамы агульнай плошчай 3780 кв. м., у тым ліку ў сельскай мясцовасці плошчай 2066 кв. м.

Па стану на 1 мая г. г. у калгасах і саўгасах раёна пасеяна яравых культур 9792 гектары, што складала 48% да плана і больш, чым на 26 красавіка 1999 года на 4670 гектараў.

Рэалізацыя жывёлы і птушкі ў жывой вазе склала 857 тон, зніжэнне — на 25% да мінулага года. Валавы надой малака склаў 4290 тон, або 96% да леташняга перыяду. Атрымана каровыя яек 9286 тыс. шт. (74% да мінулага года). Сярэдні надой малака ад каровы склаў 543 кілаграмы, або 95% да адпаведнага перыяду 1999 г.

Нарыхтоўчыя арганізацыі закупілі ў гаспадарках усіх катэгорыяў 699 тон жывёлы і птушкі (у жывой вазе), што на 12% менш леташняга. Дзяржаўныя мала-

ка павялічыліся на 146 тон (на 4%) і склалі 3450 тон. Птушка-фабрыкай пастаўлена ў дзяржрэсурсы 4932 тыс. шт. яек, на 37% менш мінулага года.

Рознічны тавараабарот, уключаючы грамадскае харчаванне, склаў 1810,5 млн. руб. Платных паслуг аказана насельніцтву на 91793,4 тыс. руб., у супаставімых цэнах гэта 100,1% да студзеня-красавіка 1999 года. Паслуг бытавога характару аказана на суму 19831,2 тыс. руб. і 105,3% да леташняга перыяду.

Сярэднемесячная заработная плата работнікаў, уключаючы матэрыяльную дапамогу і сацыяльна-працоўныя льготы ў студзені-лютым г. г. склала 28962 рублі і ўзрасла з аналагічным перыядам мінулага года ў 4,2 раза.

Афіцыйны статус беспрацоўнага па стану на 1 мая г. г. мелі 360 чалавек. Сярод іх 60 жанчын. Ва ўзроставай структуры пераважная большасць моладзь да 29 год (40%). Каля 27% беспрацоўных — спецыялісты з вышэйшай і сярэдняй адукацыяй.

За студзень-сакавік г. г. у раёне нарадзілася 70 дзяцей, што на 11 дзяцей менш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. Памерла 184 чалавекі, з іх 33 — у працаздольным узросце. Асноўныя прычыны смертнасці насельніцтва — хваробы сістэмы кровазвароту.

У студзені-сакавіку ў раёне зарэгістравана 27 шлюбаў і 34 разводы. Павялічылася колькасць разводаў на 100 шлюбаў з 68 — у мінулым, да 126 — у бягучым годзе.

Па матэрыялах раённага аддзела статыстыкі.

Рады вітаць, "Залатая пчолка"!

Ну, вось мы зноў на парозе адкрыцця традыцыйнага абласнога фестывалю дзіцячай творчасці "Залатая пчолка", прысвячаецца які Дню абароны дзяцей.

Добра памятаецца яшчэ мінулагодняе цудоўнае свята дзяцінства. Сёлета, лічаць арганізатары фестывалю, яно павінна быць яшчэ больш прыгажэйшым і цікавейшым. Да нас прыедуць лепшыя дзіцячыя калектывы і выканаўцы з усёй Магілёўшчыны. Запрошаны і нашы суседзі-сябры з Міншчыны і Шумяч, Смаленска і Бранска, Гомеля і Віцебска.

Фестываль будзе праходзіць на працягу двух дзён. 27 мая з 9 гадзін раніцы ў актавай зале сельгастэхнікума пачнецца прагляд конкурснай праграмы, у час якога журы зробіць адбор лепшых нумароў на заключны гала-канцэрт. Зноў, як і ў мінулы раз, удзельнікі фестывалю пабываюць са сваімі канцэртнымі праграмамі ў працоўных калектывах раёна і за яго межамі. К заканчэнню першага дня будзе арганізавана "Вечар дружбы" для нашых гасцей і юных клімаучан.

Прадаўжэнне свята (28 мая, у нядзелю) пачнецца ў 11 гадзін з парада усіх удзельнікаў фестывалю. Затым на плошчы 50-годдзя Вялікага Кастрычніка (пры неспрыяльным надвор'і — у сельгастэхнікуме) у 12 гадзін — адкрыццё вялікага гала-канцэрта пераможцаў фестывальнага конкурса і іх ўзнагароджванне. У гэты ж дзень будзе працаваць "Горад майстроў" (выстаўка-продаж дзіцячых мастацкіх вырабаў) і праводзіцца конкурс дзіцячага малюнка на асфальце. Шырокі продаж тавараў, ласунаў райспажывтаварыства арганізуе тут жа, побач.

Шаноўныя сябры! У Вас яшчэ ёсць магчымасць так спланаваць свой час на гэтым тыдні, каб прысутнічаць у паўдзельнічаць у гэтым цудоўным свяце дзяцінства.

АРГКАМІТЭТ.

За сяўбой — догляд

У гаспадарках раёна распачаты догляд за пасевамі. Пры райсельгасхіміі створаны два звяны для выканання гэтай важнай работы, у кожным з якіх — па тры апырквальнікі і вадавозу. Уключана ў работу і тэхніка гаспадарак.

Агульныя сіламі, як вяскоўцаў, так і гараджан, ужо праведзена хімпраполка яравых зерневых культур амаль на трысячагектарнай плошчы. А гэта ў племзаводзе "Ціманава", эксперыментальнай базе "Раднянская", калгасе "Рабочы", калгасе "Сасноўка", падсобнай гаспадарцы ЛГЗ і ў калгасе імя Янкі Купалы, як нас прайнфармаваў першы намеснік начальніка райсельгасхарчу У. І. Пракапенка.

І. ЛАПО.

Клопат агульны

Клімавіцкая райсельгасхімія жыве клопатамі земляробаў, працуючы на розных сельгасработах у калгасах і саўгасах раёна. Стараннем і дбайнасцю імі дасягнуты лепшыя вынікі ў вобласці — другое месца сярод аналагічных арганізацый.

Гэтак жа добрасумленна распачаты сёлетні працоўны год. Разгружана і пагружана звыш 11 тысяч тон цвёрдых і вадкіх мінеральных угнаенняў пад яравую сябу. Прычым каля 2,5 тысячы тон адружана для Краснапольскага раёна. Вапнаван-

не кіслых глеб праведзена на плошчы 1100 гектараў. На плошчы 7,5 тысяч гектараў унесена мінеральных угнаенняў. Вывезена арганікі звыш 17 тысяч тон. Распачаты хімахоўныя работы.

Старанне і якасць пры ўнясенні мінеральных угнаенняў забяспечылі Іван Аляксандравіч Кабат, Валерыя Міхайлавіч Андрэйчыкаў, Леанід Міхайлавіч Галкоўскі. На вывазцы арганікі вызначыліся Аляксандр Анваравіч Тургунбаеў, Мікалай Фёдаравіч Несцераў, Уладзімір Леанідавіч Якушаў.

Р. СЯРГЕЕНКА.

М а л а ч у з і к

Шматывная старонка для юнацтва

Новый Кодекс о браке и семье

С 1 сентября 1999 года вступил в силу новый Кодекс Республики Беларусь о браке и семье. Необходимость принятия нового Кодекса была обусловлена рядом объективных причин. Существенно изменились условия жизни — политические, экономические, социальные.

Наши консультации

Принятие нового Кодекса Республики Беларусь о браке и семье направлено на приведение норм целой отрасли права в соответствие с Положениями Конституции Республики Беларусь, согласованного с гражданским законодательством, унификацию с законодательством Российской Федерации, учет международных обязательств республики и новых подходов при проведении судебно-правовой реформы.

Согласно новому Кодексу о браке и семье Республики Беларусь сокращен срок на регистрацию брака. Если раньше заключение брака производилось по истечении месячного срока со дня подачи заявления о вступлении в брак, то сейчас через пятнадцать дней. При наличии уважительных причин пятнадцатидневный срок может быть сокращен, а также увеличен, но не более чем до трех месяцев руководителем государственного органа, регистрирующего акты гражданского состояния.

Увеличен срок на регистрацию смерти. Заявление о смерти должно быть сделано не позднее семи дней с момента наступления смерти или обнаружения умершего. Заявление о смерти может быть сделано родственниками умершего, его соседями, работниками жилищно-эксплуатационных организаций, администрации учреждения, в котором последовала смерть, а также другими лицами. Повторные свидетельства о смерти выдаются только родственникам умершего.

Для расторжения брака введен только судебный порядок. При

этом предусмотрено, что при приеме искового заявления суд предоставляет супругам трехмесячный срок для принятия мер к примирению или решения спорных вопросов.

В судебном порядке рассматриваются заявления граждан по восстановлению записей актов гражданского состояния. После вступления в законную силу решения суда, заявителю выдается на руки выписка из решения суда для регистрации записи акта гражданского состояния в органах ЗАГСа по месту вынесения решения суда.

Введен новый порядок усыновления — судебный.

Усыновление производится судом по заявлению лиц, желающих усыновить ребенка, по месту жительства (нахождения) ребенка или по месту жительства усыновителей.

Усыновление детей иностранными гражданами производится Минским городским, областными судами. Интересы ребенка в этом процессе предоставляют органы опеки и попечительства, а при международном усыновлении — и Национальный центр усыновления.

Учет детей, подлежащих усыновлению, и лиц, желающих усыновить детей, осуществляется органами опеки и попечительства и Национальным центром усыновления; посредническая деятельность по усыновлению детей не допускается.

Суд в течение трех дней со дня вступления в законную силу решения суда об усыновлении ребенка направляет выписку из этого решения в государственный орган, регистрирующий акты гражданского состояния по месту жительства усыновителей.

Л. МОХОВА,
заведующая отделом ЗАГСа
Климовичского райисполкома.

"Мне сегодня шестнадцать" —

так назывался вечер, посвященный шестнадцатилетним ребятам. Здесь они поближе познакомились с символикой республики — Гербом, Флагом, Гимном. Инна Шматкова и Елена Родюк подготовили стихи и песни о нашей прекрасной и многогранной Беларуси.

Вели программу вечера учащиеся Юля Андрейчук и Сережа Горелов. Они старались с душой донести до каждого ту мысль, что большим событием в жизни молодых людей является получение паспорта. С информацией о сегодняшнем паспорте перед ребятами выступил приглашенный на вечер начальник паспортно-визовой службы Климовичского РОВД Иван Алексеевич Игнатенко.

Как-то по-новому прозвучало и стихотворение В. Маяковского о паспорте в исполнении Виктора Капитанова. А с напутственным словом-наказом к шестнадцатилетним обратилась ветеран труда, заслуженный преподаватель (сейчас она работает воспитателем общежития) Татьяна Александровна Письменкова.

И, конечно же, на вечере выступил студенческий вокально-инструментальный ансамбль "Этикет" в составе Юрия Орловского и Сергея Куртина, Александра Осипова, Андрея Строгонова и Марины Шалашень. Они подарили зрителям уже полюбившиеся песни.

Н. ЮРЕНКОВА,
руководитель студенческого клуба.

Стадыён сабраў лепшых

Днями ў раёне прайшла чарговая летняя спартакіяда сярод дапрызыўнай і прызыўнай моладзі Клімаўшчыны.

Спаборніцтвы працягваліся два дні, і за перамогу спрачаліся гарадскія школы, ПТВ-214, сельскагаспадарчы тэхнікум, а таксама прадстаўнікі Раднянскай, Судзілаўскай, Мілаславіцкай, Звянчацкай, Палашкаўскай, Барсукоўскай, Вялікамохскай і Ціманаўскай сельскіх школ.

Сярод першай групы ўдзельнікаў старэйшага ўзросту перамаглі вучні другой гарадской

школы. Сярод малодшага ўзросту перамогу святкавалі вучні трэцяй гарадской школы.

Сярод вяскоўцаў лепшы вынік паказалі вучні Палашкаўскай школы.

У асабістым першынстве лепшыя вынікі паказалі А. Хартнік (ПТВ-214), Д. Галавешкін (СШ № 2), М. Івашкевіч (СШ № 2), Я. Кавалёў (СШ № 3), М. Медзвядзёў (СШ № 2), А. Ветраў (СШ № 3), Э. Шамрыцкі (Барсукоўская СШ), Д. Аляксеенка (Палашкаўская СШ) і А. Куруленка (Звянчацкая СШ).

Н. ВОЛЬНЫ.

Д е б ю т

Не разлучить при жизни нас

Подгурская Елена Александровна родилась 8 марта 1977 г. в д. Осмоловичи, Климовичского района.

В 1992 г. закончила Осмоловичскую базовую школу. Без долгих колебаний выбрала себе профессию, раскрывающую полностью душу и возможности человека — учитель. В том же году поступила в Горецкое педагогическое училище.

Занимаясь в литературном кружке Горецкого педучилища, она была поражена своим руководителем Т. С. Автушенко. С какой легкостью она погружала студентов в поэзию известнейших поэтов и писателей.

"Наверное это и послужило началом моего примитивного стихосложения, — признается Елена. — И, конечно, излюбленная тема юности — любовь".

Закончила Елена Подгурская ГПУ в 1996 г., по распределению попала в свой район, а именно в д. Родня, где и вышла замуж в 1997 г. Сейчас работает учителем начальных классов в Роднянской СШ. И чисто случайно решила показать свои скромные пробы в поэзии.

Елена ПОДГУРСКАЯ

Страсти зной

Приведи ее в сад,
Полный свежей и чистой любви.
И без всяких преград
Вы останетесь в нем до зари.

Сад мечты!
Здесь стесняются цветы говорят,
Ты к устам ее нежно прильни,
Ей не в силах вернуться назад.

Страсти зной!
Шепот гордой девичьей души:
"Вот она долгожданная сердцем
любовь,
И ее больше ты не ищи!"

Не покинь счастья сад,
Полный свежей и чистой любви.
И без всяких преград
Вы останетесь в грезах одни!

Тень любви

Ты проснешься, увидишь себя,
Посмотрев в пустое стекло.
Зеркала отражают гоня
Жизнь твою, и тебе нелегко.

Он приснился сегодня, был твой.
Ты от счастья, как роза,
цвела,
Так заманчиво звал за собой;
Не раздумав, за ним ты пошла.

А на утро, проснувшись
в слезах,
Ты начнешь свой обычный день.
Отражается все в зеркалах,
Как любви беспокойная тень.

Мой путник

Для меня ты обычный прохожий,
На немного забросив свой путь,
Ты с любовью большой осторожно
У порога присел отдохнуть.

Без надежды, без серой корысти:
Просто в душу запали слова.
И, упрятав нелепые мысли,
К себе в дом я тебя позвала.

В твой мирок я вошла
незаметно, —
Жадно, страстно прижалась
к тебе.
И с надеждой заманчивой,
светлой,
Я сгораю в любви, как в огне.

Я с тобой всегда!

Тебя рядом нет со мной сейчас,
В грусть дорога долгая ведет.
Мне блуждать по ней

еще не раз,
Об руку любовь со мной идет.

Как дойти и где тебя искать?
Сердце, помоги и приведи.
Сможет ли хоть кто меня

понять?
Только голос: "Верь, люби
и жди".

Голос твой, в нем сила
и покой, —
Знаю, он поможет в трудный
час.
Он живет в душе моей одной,
И не разлучить при жизни нас.

Только ты, как жаль, не в силах
знать —
На тоску и грусть обречена,
Сможет ли хоть кто меня понять.
Слышу голос: "Я с тобой всегда!"

Наперадзе шмат добрых спраў

Апошнім часам у раёне прайшло шэраг цікавых мерапрыемстваў для маладых людзей горада і вёскі. На жаль, некаторыя навучальныя ўстановы, арганізацыі не працягваюць актыўнасці і не ўдзельнічаюць у мерапрыемствах, якія праводзяцца. З гэтай нагоды наш карэспандэнт сустрэўся з выканаўчым абавязкам першага сакратара РК ГА БПСМ Сяргеем Быкавым, каб задаць яму некалькі пытанняў:

— Скажыце, калі ласка, якія мерапрыемствы праводзяцца зараз раённым камітэтам маладзёжнай арганізацыі і хто ў іх удзельнічае?

— За апошні час РК ГА БПСМ сумесна з аддзелам па справах моладзі райвыканкама правялі два туры гульні КВЗ, у якіх прымалі ўдзел вучні першай гарадской, Галіцкай сельскай школ. Гледачоў было шмат. Рабятам было цікава паглядзець на сваіх аднакласнікаў, знаёмых. А вось каб паўдзельнічаць самім, тут вынаходлівых не шмат. У раённым конкурсе "Малады педагог года" прыняло ўдзел некалькі настаўнікаў. А хацелася б бачыць прадстаўнікоў кожнай навучальнай установы раёна. Няўжо няма ў нас маладых талентаў? Сумняваюся. Напэўна, змяніліся самі адносіны некаторых людзей да справы. Усё больш хочацца рабіць менш, а атрымліваць за гэта шмат. Але так не бывае. Перад тым, як чагосьці дасягнуць,

трэба каб цябе заўважылі. І што, як не нашы мерапрыемствы, дазваляе гэта зрабіць. У сваю чаргу, мы стараемся прэміраваць удзельнікаў нашых конкурсаў. Прызы падбіраем спраўныя, нягледзячы на абмежаванасць у сродках. Ці апошнім часам добрай кнігай, гадзіннікам, смачным кандытарскім вырабам ужо нікога не зацікавіш? Таксама сумняваюся.

— Ну і якое выйцё шукаць, падкажыце, як сёння зацікавіць моладзь для ўдзелу ў мерапрыемствах, якія праводзяцца ў раёне?

— Нам, напэўна, трэба павялічыць інфармаванне моладзі пра нашы планы, больш раскадваць пра тых, хто ўжо ўдзельнічае ў нашых мерапрыемствах, спрабаваць самім зарабляць сродкі на розныя конкурсы.

Хацелася б, у сваю чаргу, знайсці разуменне і ў адміністрацыі навучальных устаноў раёна, іншых арганізацый, дзе працуе моладзь, якая пакуль не далучылася да нас. Адным словам, хацелася б дапамогі з боку кожнага кіраўніка ў раёне. Нам добра дапамаглі ў ДРБУ-172, на лікёра-гарэлачным заводзе, калі арганізавалі паездку дэлегатаў раённай арганізацыі БПСМ на абласную канферэнцыю. Спадзяемся, што наша супрацоўніцтва будзе працягвацца.

— Дзякуй.

Н. МІНЧАНКА.

Клеопатра

не блистала красотой

Последнюю царицу Египта Клеопатру принято считать эталоном обольстительности. И в кино, и на сцене ее всегда играют самые красивые актрисы. Между тем античный летописец Кассиус Дио, который описал ее как роскошную женщину, в глаза ее не видел: он жил веком позже. Реальные же описания современников отмечают ее дебелость, длинный нос, тонкие "злые" губы, пухлые щеки, из-за которых ее прозвали "мордастой". (Хотя голос и глаза были действительно обворожительными). Два ее знаменитых любовника — диктатор Юлий Цезарь и полководец Марк Антоний — любили ее за редкий ум и образованность.

Школа змяніла свой статус

Другі год у раёне існуе клас харэаграфіі. З адкрыццём класа змяніла свой статус музычная школа, зараз яна завецца школай мастацтваў. Будаваўся клас гаспадарчым спосабам з дапамогай гаспадарчай групы раённага цэнтру культуры. Асабліва пастараліся два педагогі школы: Аляксандр Мікалаевіч Лук'яненка і Уладзімір Рыгоравіч Саланаў. Рукамі майстроў зроблены рамонт памяшкання, а таксама ўсе неабходныя для заняткаў прылады і інструменты.

Зараз у класе вучыцца больш шасцідзясяці хлопчыкаў і дзяўчынак. Тэрмін навучання — шэсць гадоў. І каб трапіць сюды, трэба прайсці ўмовы конкурсу.

Па словах дырэктара навучальнай установы Наталлі Яўгенаўны Казырэнкі, ёсць свая спецыфіка, калі праводзіцца набор навучэнцаў для заняткаў у класе. Таму трапіць сюды можа не кожны. А з тымі, каму пашанцавала, займаюцца вопытныя педагогі ўстановы Галіна Антонаўна Гаруля, Тамара Міхайлаўна Давыдова, Аксана Уладзіміраўна Алахава.

Рабяты ўжо ўдзельнічалі ў розных раённых мерапрыемствах. З цягам часу іх чакаюць абласныя і рэспубліканскія конкурсы.

Пасля заканчэння вучобы ў класе харэаграфіі можна паступаць на вучобу ў інстытут культуры горада Мінска.

Пакуль жа хочацца пажадаць настаўнікам плённай працы ў галіне мастацтва.

Н. ЛІНЁЎ.

У дапамогу аднаўлення храма

Свайго роду сімвалам адраджэння духоўнасці і веры людзей стала ў нашым раёне аднаўленне ў вёсцы Мілаславічы Свята-Пакроўскай царквы, заснаванай у 1887 годзе.

Дзякуючы ахвяраванням прыхаджан, райвыканкама і асабліва сям'і Адама Тройера — члена дабрачыннай ініцыятывы "Дапамагчы дзецям Чарнобыля" рэгіёна Рейн-Нае, над паўразбураным будынкам ужо ўзнісся ў вышыню ззяючыя на сонцы купалы, і царква набыла свае звычайныя абрысы.

Але на завяршэнне аднаўленчых работ неабходна яшчэ нямаля сродкаў. Аб гэтым, адкрываючы дабрачынны марафон па збору сродкаў на заканчэнне рэстаўрацыі Свята-Пакроўскага храма, гаварылі яго арганізатары — намеснік старшыні райвыканкама І. А. Баршчоў і настояцель Свята-Міхайлаўскай царквы айцец Інакенцій.

Трэба сказаць: не так і многа прыйшло людзей на марафон, што праходзіў 3 мая ў кінатэатры "Беларусь", але ахвяраванні ўсё ж былі. Так, ад сябе асабіста і сваіх калектываў уклад у скарбонку марафона ўнеслі: намеснік дырэктара КХП А. А. Дварэцкі, старшыня райспажыўтаварыства В. В. Чарняцоў, старшыня прафкама ЛГЗ М. М. Саўчанка, дырэктар ВА ЖКГ Г. В. Ляпуноў, начальнік РАУС А. Ю. Праневіч, загадчык аддзела культуры райвыканкама В. М. Хаўранкова, дырэктар ЦБС А. В. Сіліверстава. Таксама вядучая марафона Людміла Вароніна аб'явіла аб зробленых ахвяраваннях хлеба-завода і ПТВ-214, Аграпрамбанка і аддзела сацыяльнай абароны райвыканкама, царквы. У другую скарбонку, для прыватнікаў, апусцілі свае ахвяраванні Геннадзь Васільевіч Ляпуноў, Тамара Васільеўна Мічанка і Марыя Іванаўна Кавалёва.

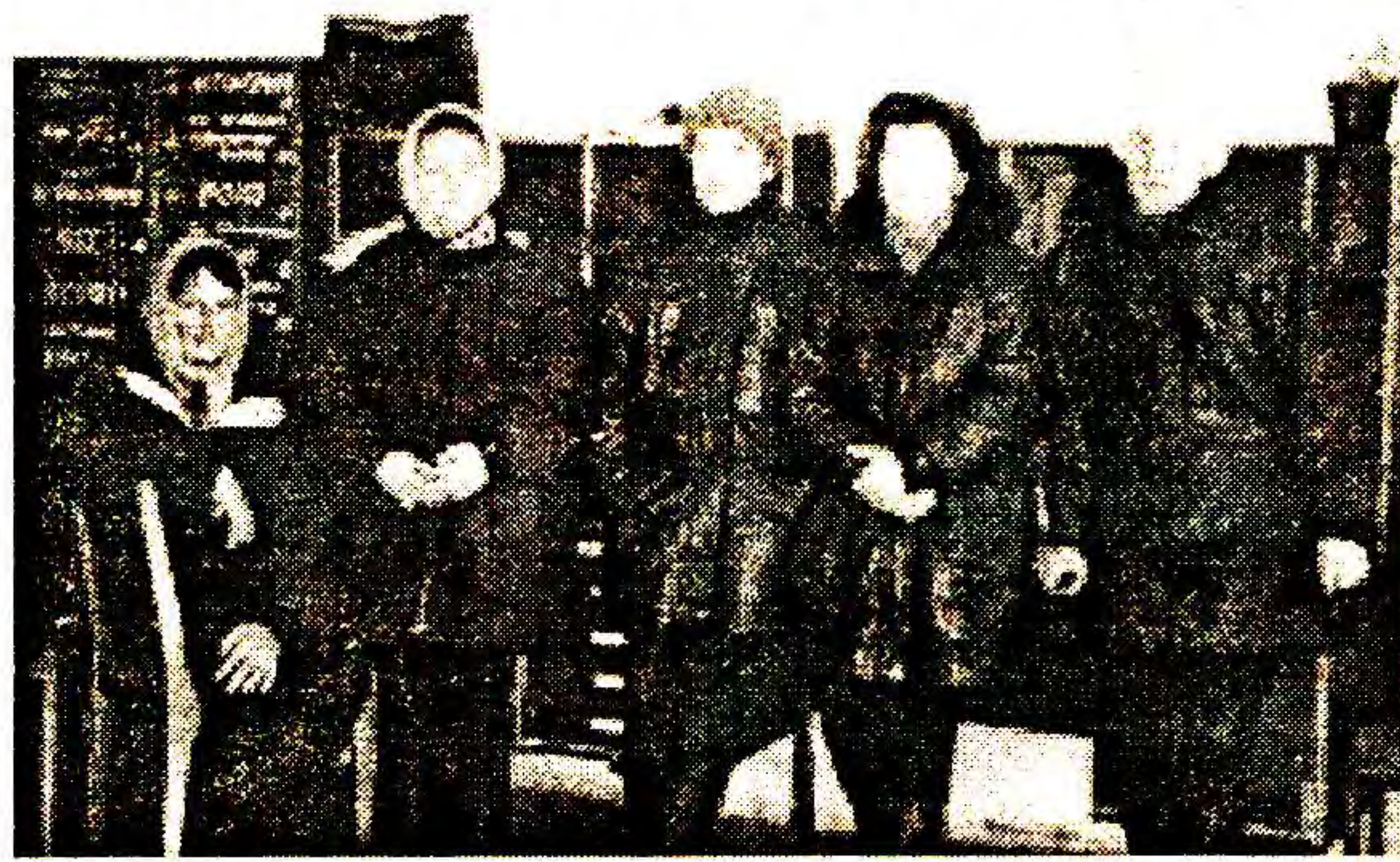
А ўвогуле на рахунак марафона паступіла грошай — 1 мільён 217 тысяч рублёў. Айцец Інакенцій выказаў вялікую ўдзячнасць усім добрым людзям, што адгукнуліся на заклік і прынялі ўдзел у высакроднай справе. А яшчэ юным клімаўчанам — удзельнікам мастацкай самадзейнасці гарадскіх школ, а таксама Мілаславіцкай, Барсукоўскай, Паўлавіцкай СШ — усім удзельнікам канцэртнай часткі марафона.

Збор сродкаў працягваецца.
В. КВАРЦЮК.

УСЕ НАВІНЫ — У ПАШТОВАЙ СУМЦЫ

На здымку: прыём і адпраўку карэспандэнцыі ва ўсе паштовыя аддзяленні раёна ажыццяўляюць З. С. Валкевіч, К. М. Кухарава, В. М. Асмалоўская, Т. К. Радзькова (злева направа).

Дастаўшчыкі пошты Л. В. Жарыніна, Н. М. Дарашэнка, С. В. Даніленка, А. М. Благущава і М. Р. Давыдова перад выхадам на свае участкі.
Фота В. АСМАЛОўСКАГА.

Паштовая сувязь. Яна была і будзе той узаемазвязваючай ніткай, якая так патрэбна людзям. Таму і стараюцца клімавіцкія паштавікі на чале з іх кіраўніком Уладзімірам Іванавічам Васкоўскім рабіць усё магчымае, каб іх работа была своечасовай, якаснай, прадукцыйнай.

Тут працуюць людзі неабякавыя да сваёй агульнай справы і стараюцца рабіць усё належнае, каб служба паштовай функцыянавала без аўралаў.

... Мы гутарым у кабінцеце намесніка начальніка РВПС Р. З. Дарашэнкі. Для паўнаты інфармацыі сваё тлумачэнні давалі вядучы эканаміст Н. М. Трафімава, начальнік спецсвязі Т. І. Бандарэнка. Стала вядома, што за 1999 год выручка складала 45 мільярдаў рублёў, таваразварот — 33 мільярды рублёў. Сярэдняя ўдзельная вага гандлю ад усёй выручкі складае 9,7%, у 1998 годзе — 7,9%. Леташні год быў багатым на нетрадыцыйныя паслугі: іх аказвалася пятнаццаць відаў, у той час як у папярэднім годзе — толькі 7. Даволі шырока развіта і карыстаецца попытам у насельніцтва экспрэс-пошта — 2192 адпраўленні зарэгістравана летась. Па воб-

ласці гэта другое месца пасля г. Магілёва. Зручная яна тым, што сёння любыя адпраўленні прымаюцца, а назавтра — уручаюцца адрасату.

Лепшымі начальнікамі паштовых аддзяленняў прызнаны Тамара Міхайлаўна Зеньковіч з Родні, Марыя Іванаўна Глушакіна з Мілаславіч, Галіна Сямёнаўна Рыгель з Макеевіч.

Добры паказчык тут атрыманы па падпісной кампаніі: пры маючай колькасці насельніцтва ў раёне 34000 чалавек падпісалі 22110 экзэмпляраў. На адну тысячу чалавек прыходзіцца 656 экзэмпляраў.

Добра працуе даставачная служба — паштальёны. Скаргаў на іх работу не было. Карэспандэнцыя дастаўляецца ім у кантрольныя тэрміны. Дастаўка пісьмовай і страхавой пошты ажыццяўляецца чатырма маршрутнымі машынамі і яшчэ адна абслугоўвае перасоўнае аддзяленне.

Стараюцца вадзіцелі паштовай сувязі Аляксандр Емяльянавіч Сігас, Уладзімір Іванавіч Мудракоў, Ігар Анатольевіч Зайцаў, Павел Васільевіч Мамрыкаў, Станіслаў Мікалаевіч Лімараў. Усе яны маюць багатыя рабочыя вопыты.

Апрацоўкай дастаўленай з Магілёва карэспандэнцыі заняты работ-

ніцы сартыроўкі. Гэта аператары сувязі Зінаіда Свірыдаўна Валкевіч і Тамара Канстанцінаўна Радзькова, паштальёны па абмену і суправаджэнню пошты Клаўдзія Мікалаеўна Кухарава, Валянціна Іванаўна Фалова і Вольга Мікалаеўна Асмалоўская, аператар па адпраўцы пошты Ніна Парфёнаўна Лосева.

У любое надвор'е і своечасова нясуць радасць людзям у сваіх сумках паштальёны. Працуе вусем даставачных участкаў, якія абслугоўваюць Надзея Міхайлаўна Дарашэнка, Алена Мікалаеўна Благущава, Любоў Васільеўна Жарыніна, Святлана Васільеўна Даніленка, Марыя Рыгораўна Давыдова, Галіна Аляксееўна Шутава, Раіса Паўлаўна Канавалава, Святлана Іванаўна Свістуніна.

Сярод сельскіх калег Р. З. Дарашэнка аднымі з лепшых працаўніц назваў паштальёнаў Лазовіцкага перасоўнага аддзялення сувязі Галіну Паўлаўну Навумава, Звянчацкага — Ганну Рыгораўну Сафранкова, ветэрана працы Раднянскага АС Тамару Іванаўну Вяткіну.

Дзякуючы ўсім сувязістам-паштавікам за іх добрасумленную і такую неабходную для кожнага з нас працу!
Р. СЯРГЕЕНКА.

Па слядах нашых выступленняў

Час заезду аўтобусаў зменены

У райгазете "Родная нива" ад 22 сакавіка г. г. быў змешчаны крытычны матэрыял пад загалоўкам "На пераломе", дзе, у прыватнасці, жыхары вёскі Стары Дзедзін прасілі памянаць дні заезду маршрутнага аўтобуса з сарады на пятніцу.

Як адказаў рэдакцыі дырэктар аўтапарка № 9 У. А. Астапенка, па просьбе вясцоўцаў з 17 мая 2000 года аўтобус па маршруту Клімавічы — Звянчата будзе рабіць заезд у Стары Дзедзін па аўторках і пятніцах. Гэты ж аўтобус будзе заезджаць у Хадунь па сарадах, у Іванаўск — па пятніцах.

"Цёплы дом"

Напярэдадні 15 мая — Дня сям'і — я разам з работнікамі раённага аддзела адукацыі, раённага цэнтру культуры пабывала ў дзіцячым прытулку, што знаходзіцца ў в. Ціманова.

Як не сумна, але на даны момант гэты дом з'яўляецца для пятнаццаці хлопчыкаў і дзяўчынак родным. Гэта іх сям'я. Не матулі, а выхавателі і нямецкі агартваюць іх цяплом і ласкай, увагай і клопатам.

Маленькае свята ў сувязі з праводзімай у раёне дабрачыннай акцыяй "Цёплы дом" падрыхтавалі і правялі для гэтых рабят Галіна Церашкова і Людміла Цімаховіч. Пад музычны акампанемент Сяргея Бабічава яны ў прыгожых, яркіх касцюмах

клоунаў вадзілі карагоды, танцавалі і спявалі, прыгалі, ладзілі розныя гульні, конкурсы.

І, вядома ж, частавалі ласункамі. А развітваючыся, падарылі кожнай дзяўчыцы па ляльцы "Барбі", а хлопчыкам — па іх любімай машыныцы.

Радаваліся, весяліліся дзеткі. Загараляся іх маленькія вочкі шчаслівым агеньчыкам.

Раённы цэнтр культуры ўвогуле абавязваў абслугоўваць гульнявымі праграмамі, тэатралізаванымі прадстаўленнямі гэту дзіцячую ўстанову, а таксама і Красавіцкую школу-інтэрнат. Так што дзеткі не будуць абдзелены ўвагай з боку работнікаў культуры.
В. КВАРЦЮК.

Узники фашистских концлагерей Горечь воспоминаний

БАРАНОВ Виктор Никифорович
(10 октября 1925 г. — 19 сентября 1999 г.)

(Начало в №№ 29-35, 37-39)

Не приведи Бог жить без власти и порядка: люди становятся страшнее и опаснее зверей. Калечат и убивают друг друга физически и духовно. Скоро и явно обнажаются их пороки. Их поведением руководят не ум, совесть и принятые нормы поведения, а похоть, страсти, низменные чувства. То время не раз вспомнил. Кто пережил подобное, не забудет. А кто не испытал на себе, вряд ли поверит.

Нас сначала охраняли американцы. При них и началась вольница. Буквально через несколько часов все преобразилось. Многие забыли, кто они, откуда и что их ждет впереди. Перестали понимать, что творят. Казалось, что вдруг лишились ума и совести, жалости и ответственности перед властями и Богом.

В комнатах жили мужчины и женщины. Женатые и холостые. Непорочные и стервы. Трезвенни-

ки и готовые пить спиртное сколько хочет, пока хватает сил поднести стакан ко рту. Находились такие, что пили больше, чем могли. После этого или трупам лежали, или бешеными становились.

Там были люди разных возрастов, национальностей и пороков. Большинство из них скоро одурели от свободы и спиртного. Все там скоро изменилось к худшему. Пороки обнажились моментально и явно.

Лагерь охраняли американские солдаты с оружием. Были проходные. На них постоянно находились дежурные, контролеры и охранники. Но все это было ради формы. Выходили и возвращались свободно. Лазили через заборы. В городе крали, грабили, насиловали, хулиганили. Грабили магазины, склады, учреждения, местных жителей. В их квартирах и на улицах. Женщин насиловали, не глядя на рост, вес, возраст и внешний вид. Случалось и такое: при встрече пары прямо на улице насиловали жену. Мужа заставляли стоять на коленях и смот-

реть, как поступают с его женой. Уверен, что это была не столько месть за причиненные фашистами унижения и пытки, сколько проявление угара от спиртного, дикости и бездумной жестокости. Такое не забыть, ни простить нельзя. Насилие было самым страшным и противным проявлением наших пороков.

Вторым по значимости и мерзости пороком было стремление награбить побольше. Запасались всем, что может пригодиться. Забирали все, что понравилось. Воровством и грабежами занимались даже ленивые. Ворованное и награбленное таскали в лагерь. Те, кто опасался, что ворованное украдут и награбленное отнимут, прятали на кладбище. Благо оно было недалеко от лагеря.

Все это пришлось видеть своими глазами и слышать своими ушами. Не скажу, что был самым скромным, но испытал чувства стыда и страха за безобразия некоторых земляков во время пребывания в дортмундском лагере. Сам был участником происшествий дикого и страшного. Хорошо помню, как все было.

В большой комнате, как в казарме, нас было много. Я спал на кровати второго яруса. Слышал, как на кровати подо мной вели себя девушки по имени Лена и парень по имени Петр. Откуда Лена, не знаю. Петр

из Ростовской области. Ее и его знал еще по совместной работе на литейном заводе.

Она скромная, трудолюбивая, небрезгливая, доброжелательная. Делилась с нами всем, чем могла. Многим латала, штопала, стирала. Делилась последним куском хлеба и всем, что удавалось добыть. Могла и приготовить поесть. Он в общем-то нормальный парень. У него был один порок, но великий. Когда выпьет спиртного, становился дураком-дураком. Об этом мы знали и оберегали его, как могли. И когда удавалось вынести спирт из литейного завода и давали выпить ему, то не позволяли ему выпить сверх меры. Прятали его, чтобы не проявил свою дурь. Он в трезвом состоянии даже просил нас, чтобы его опекали и не бросали одного.

Мы знали, что она оставалась непорочной и очень старалась остаться такой. Ее уважали за отзывчивость, доверчивость, услужливость. К ней никто не приставал. Более того, как-то без уговора оберегали ее.

В тот вечер к ней начал приставать Петр. Лежа над ними, слышал, как он нахальничал. Добивался своего. Обещал много. Она просила подождать, пока станут мужем и женой.

(Продолжение следует).

● Спадчына

Зямля, дзе пачаўся мой лёс

(3 гісторыі паходжання назваў вёсак Клімавіцкага раёна)
(Пачатак у №№ 29-35, 37-39)

МАЛЫШКАВІЧЫ

У мінулыя гады землі навакол сучасных Малышавіч належалі нейкаму князю Малышаву. Сам ён жыў у Польшчы, а за землямі даглядалі прызначаны ім упраўляючыя. Сам князь і даваў назвы навакольным вёскам. Гэтая вёска здалася яму маленькай. Ды і прозвішча ў князя было Малышаў. Ён і назваў яе Малышавічы. У 1914—16 гадах сюды прыехала на пастаяннае жыхарства яго радня — пані Ванда. Вакол вёскі былі раскінуты хутары. Падчас калектывізацыі іх аб'ядналі ў адну вёску. Вёска падзелена на дзве часткі: "шляхта", дзе сялілася багатая шляхта, і "пасёлак", дзе сяліліся простыя людзі.

У Малышавічах наладжваўся кірмаш, на які з'язджаліся з усяго наваколля. Была пабудавана капліца. Потым хацелі пабудавать царкву, але чамусьці перанеслі ў Родню. Уручную быў выкапаны пруд, які ўпрыгожылі ліпамі. Ён захаваўся і сёння.

Са слоў Ф. І. ПАДАБЕДА. МІЛАСЛАВІЧЫ

Даўным-даўно, у сіваю мінуўшчыну, прабілася з-пад зямлі крынічка, пацякла між хмызнякоў і гаёў прэзэнтай ручайкай, дала пачатак невялікай і ціхмянай рэчцы Іпучы.

Зараз цяжка сказаць, калі на яе берагах упершыню пачалі сяліцца людзі. Навукоўцамі-археалагамі пакуль што не знойдзена тут слядоў першабытнага чалавека. Не надта багаты берагі Іпучы на старажытныя паселішчы. Але ўраганны могілнік, які знаходзіцца непадалёку ад вёскі Макеевічы, дае нам падставу дпусціць, што на ўзбярэжжы Іпучы ўжо ў часы Старажытнай Русі IX—XII стагоддзяў жылі людзі. Раскопак і вывучэння курганаў, на жаль, не вялося, таму мы нічога не можам сказаць пра гэтых людзей, калі дакладна яны жылі і чым займаліся. Але, магчыма, з тых незапамятных часоў пачынаецца гісторыя вёскі Мілаславічы.

З пакалення ў пакаленне пераходзіла легенда аб тым, як узнікла сённяшня назва вёскі. У даўнія часы людзі жылі на дрыгвяніста-балоцістым рэчышчы. Вясной, летам і восенню была тут непразорная граць, таму, як сведчыць легенда, празвалі вёску Гразівец.

З крывуляй-сошкай калупаліся людзі на сваіх палосках, але неўрадлівая зямля скупа адравала іх за цяжкую працу. Каб пракарміцца, дабавлялі ў хлеб то кару, то лебяду. А трэба ж было яшчэ хадзіць на паншчыну, плаціць аброк. Пан што хацеў мограбіць з прыгонным селянінам — прадаць, закатаваць, аддаць навечна ў салдаты. Паскардзіцца на пана не было каму, бо, як тады пайшло, да бога высока, а да цара далёка.

Ды раптам, калі верыць легендзе, завітаў сюды цар. І не цар, а царыца Кацярына. Можна, пачула скаргі ды стогны зняволенага людю? А можа надумала строга, па-царску, спытаць з ненажэрных панюў за іх здзеку?

Не, не за тым сюды ехала царыца. Ехала яна на поўдзень да свайго каханца Грышкі Пацёмкіна. А па дарозе завярнула да тутэйшых панюў. Пань ж рады старайца, за тое вялікае радасці гатовы былі па сям скур здзеку з прыгонных сялян. Прымуслі перад царыцай прывесці ў парадак дарогу, выслаць яе зялёнымі галінкамі і кветкамі, пакрыць кужэльным палатном. Дужа спадабалася гэта ўсё царыцы. І краявіды спадабаліся. Ubачыўшы такую сустрэчу, царыца не ўстрымалася, каб не выказаць у захапленні сваіх пачуццяў. Расчулена яна ўсклікнула: "Як жа тут міла і слаўна!". З таго і пайшла новая назва вёскі: Міла-слаўна, Міласлаўнае, Мілаславічы...

М. ДУКАТА. "3 гісторыі вёскі Мілаславічы: (XVI—XVIII ст.), "Родная нива", 1995, 22 лістапада. (Працяг будзе).

Службы розныя, мэта — адна

Дарогі, дарогі... Асноўны і штодзённы клопат працаўнікоў ДРБУ-172. Усяго гэтай арганізацыяй абслугоўваецца аўтадарог мясцовага значэння 383,7 кіламетра, рэспубліканскага — 13,5 кіламетра. Да таго ж, у бліжэйшай перспектыве плануецца перавесці на баланс ДРБУ ўсе ўнутрыгаспадарчыя дарогі. Спраў прыбавіцца, вядома. Але ўсё б пад сілу дарожнікам, калі б не адна праблема — пастаўка бітума, асноўнага матэрыялу для вырабу асфальта. Завозіць яго з Наваполацка. Каштуе — нядзешава.

Але справы не стаяць на месцы. Асноўная ўвага надаецца будаўніцтву грунтовых дарог. Вядзецца капітальны рамонт аўтадарогі Галічы-Післяціна (3,5 км), пад'езд да в. Тарасавічы (1 км), Цітаўка-Стары Стан (3,9 км). І, канечне, не забываецца бягучы рамонт усіх абслугоўваемых аўтадарог. Работы вядуцца цыклічна, згодна намечанага графіка і плана.

Поспех справы забяспечваецца стараннем людзей, якія нягледзячы на рознага роду цяжкасці спраўляюцца з пастаўленымі перад імі задачамі. У ліку іх — майстар Л. П. Зайцаў, трактарыст М. В. Пракапенка, вадзіцель Л. В. Баяраў і многія іншыя.

У Клімавіцкіх электрасетках — свая спецыфіка работы: забяспечыць надзейнасць і бяспеку работы электраліній. За чатыры месяцы адрамантавана ліній ВЛ-0,4кВ 228 кіламетраў, ВЛ-6-10кВ — 183 кіламетраў. Зніжаны ўмоўна пастаянныя траты ў параўнанні з планам на 6,2 млн. руб. Аказана паслуг насельніцтву на суму 192,3 тыс. руб., іншым арганізацыям — на 663 тыс. руб.

Адно толькі клопаціцца энергаабеспячэнняў — неплацяжы за карыстаемую электраэнергію. Працэнт даўжнікоў складае 38,5%.

Як бы тое ні было, на прадпрыемстве стараюцца, каб іх працаўнікі па магчымасці былі сацыяльна і матэрыяльна абаронены. Тым больш, што і самі людзі стараюцца дэдадзеныя заданні выконваць паспяхова. Сярод тых, хто заслужыў добрага слова за сумленную працу — электрамонтэр службы рэлейнай аховы і аўтаматыкі В. І. Нікіценка, намеснік начальніка названай службы К. А. Фрузораў, электрамонтэр службы ВЛ-35-750кВ А. А. Агароднікаў, электраслесары службы падстанцый М. М. Худобкін, І. У. Медзвядзёў, электрамонтэр службы СДТУ М. М. Бабкоў, майстар Клімавіцкага раёна электрасетак С. Ф. Іваноў, электрамонтэр РЭС — І. В. Мамыка.

Р. СЯРГЕЕНКА.

Кулінарнай справы майстры

Нядаўна ў мяне была магчымасць пабываць на кулінарным савеце аб'яднання грамадскага харчавання, у час якога праходзіў раённы конкурс "Лепшы па прафесіі". Яго ўдзельнікі — повары, кандытары, афіцыянты з розных прадпрыемстваў горада. А конкурс і быў разлічаны на тое, каб даць работнікам адказнай сферы — сферы паслуг — выдатную магчымасць папрацаваць разам, падзяліцца адзін з адным тымі здабыткамі, што мае кожны ў плане кулінарнага майстэрства.

Адрасу скажу: усё, што было прапанавана на суд камісіі спецыялістаў прыемна ўражала і сваім знешнім выглядам, і сваімі смакавымі якасцямі. Але трэба было выбраць з усяго прадстаўленага самае лепшае, тым самым даць яму шырокую дарогу. Так, вельмі хацелася б у паўсядзённых меню нашага рэстарана, сталовых бачыць такія апетытныя стравы, на прылаўках — незвычайныя па прыгажосці і смаку кандытарскія вырабы.

Падвёў вынікі конкурсу і ўсёй работы кулінарнага савета старшыня раённага спажыватараўства В. В. Чарняцоў. Як сказаў Васіль Віктаравіч, у кулінарнай

справе фантазіі не павінна быць мяжы. Ён заклікаў усіх імкнуцца да большага, узнімаць імідж прафесіі, несці прыгажосць людзям, упэўнена паабяцаў: тое, што зараз перад намі — будзе на сталах! Кіраўнік уручыў каштоўныя падарункі пераможцам: Наталлі Віктараўне Шляхценка, повару сталовай № 4; Валянціне Станіславаўне Мароз, кандытару сталовай № 5; Эле Іванаўне Асмалоўскай, афіцыянтку рэстарана "Світанак". Ім прадстаўляць наш раён на абласным конкурсе!

Другія і трэція месцы занялі: Вера Іванаўна Шэўчык і Надзея Міхайлаўна Саўрай (повары рэстарана), Святлана Уладзіміраўна Белавусава (кандытар сталовай № 1) і Валянціна Уладзіміраўна Пятрашына (кандытар сталовай № 4).

Усім пераможцам дырэктар аб'яднання Алена Анатольеўна Буцькова ўручыла Ганаровыя граматы, падзякаваўшы за работу і пажадаўшы, каб і заўсёды кожная страва, кожны выраб рыхтаваўся імі з душой і любоўю, бо толькі тады будзе поспех і ўдзячнасць наведвальнікаў і пакупнікоў.

В. КВАРЦЮК.

Культура

С песней мир добрее

Когда слушаешь выступление хора ветеранов войны и труда районного центра культуры, невольно всплывают в памяти слова из песни: "Не стареют душой ветераны". В хоре занимается более 30 человек. Эти люди по-прежнему молоды душой и искренне любят песню. Более пяти лет коллектив радует своих слушателей не только удивительным пением, но и разнообразным репертуаром: военной тематике, песни советских композиторов, народная песня. Концерты обогащаются и за счет творчества самодеятельного композитора, руководителя коллектива, заслуженного деятеля культуры БССР Ячнев Леонид Иосифович. Пение, в основном, четырёхголосное и пятиголосное.

Всегда, слушая их, невольно ловишь себя на мысли: какие они молодые?! Так молод и мелодично звучат их голоса. Настоящий добротный вокал, гармония многоголосия, искренность чувств, темперамент, устойчивость интонаций.

В 1998 году коллектив успешно выступил на областном смотре-конкурсе ветеранских коллективов и завоевал диплом второй степени и награжден ценным подарком. За высокое исполнительское мастерство, активную концертную деятельность и творческое развитие национальных культурных традиций в 1999 году коллектив представлен для присуждения ему почетного звания "Народный". Недавно он принимал участие в областном фестивале народного творчества ветеранских коллективов, где ему и присвоено звание народно-

го. В марте текущего года на репетиции коллектива присутствовали работники сельских Домов культуры и клубов. После репетиции Галина Владимировна Савченко, заведующая Киселево-Будского сельского клуба, в беседе со мной сказала: "Смотрела на них, и поневоле в голове рождались мысли: молодцы! И стать в них, и благородство, и бодрость духа, и мужество, чтобы заниматься творчеством в такое трудное время."

В их исполнении песни звучат на очень высоком уровне выразительности, что даже у меня, привычной к исполнению, дыхание захватывало. Молодцы, молодцы!" Не могу не отметить вокальный дуэт в составе Шевлюги Николая Владимировича и Давыдова Александра Алексеевича. Им неизменно самый горячий прием и высокая оценка их тонкого вкуса, высокого исполнительского мастерства и артистизма.

Покоряет зрителей и обаяние женского дуэта в составе Слепцовой Нины Васильевны, Москалевой Тамары Николаевны. В их исполнении песнь про мать всегда зрителя трогает до слез. Благородный образ матери они не поют, не играют, он ими всегда прожит, и прожит искренне, сильно, вдохновенно. Хочется сказать большое спасибо этим стойким и талантливым служителям музыки, которые, невзирая на все жизненные неурядицы, дарят нам свое искусство и огромное желание сделать мир хоть чуточку добрее и сердечнее.

В. БАРАНОВ, инспектор отдела культуры.

Продается

автомобиль "Волга" ГАЗ-24, на ходу, состояние хорошее, ТО произведено в 2000 году, цвет темно-серый, капремонт выполнен в 1995 году, цена 500 у.е., торг уместен, возможны варианты. Обращаться по телефону 2-42-51 после 18.00.

ПО ЖКХ на работу требуются:

юрисконсульт, электромонтер, машинист экскаватора, начальник аварийно-диспетчерской службы, заместитель гл. бухгалтера.

Срочно продается

4-х комнатная квартира на 5-м этаже недорого по адресу: 50 лет СССР, д. 6, кв. 50. Звонить вечером по тел. 2-93-60.

ООО "ВАЗСЕРВИС-С"
предлагает в широком ассортименте
ВАЖАСТИ для автомобилей

Лич. № 3383, выд. Мингорисполкомом 20.10.95 до 20.10.2000 г.

• **ВАЗ** • **НИВА**
• **ТАЙГА**

Адрес: Минск, Гомарника, 29
Тел. (017) 261-21-11, 261-32-99

У пракуратуры раёна

Плата за хабарніцтва

У апошні час у Рэспубліцы Беларусь ва ўмовах барацьбы з карупцыяй у грамадстве, хабарніцтва з'яўляецца самым небяспечным службовым злачынствам. Яно падрывае давер грамадзян да дзяржаўных і грамадскіх устаноў, дыскрэдытуе іх дзейнасць. Большасць пасадавых асоб у нашай дзяржаве часта выконваюць свае абавязкі па службе, праяўляючы добра сумленныя адносіны да даручанай ім справы. Аднак яшчэ сустракаюцца і такія, што не лічычыся з законамі, злоўжываюць службовым становішчам, бяруць хабар.

Менавіта такім работнікам аказаўся былы інжынер і старшы змены пункта пропуска "Звянчатка" ГП "Белдарцэнтр" камітэта па аўтамабільных дарогах пры Міністэрстве транспарта і камунікацый РБ Зубель О. В. У час праверкі аўтамашыны "Мерседэс" і перавозімага груза ён запатрабаваў ад экспедытара 50 долараў ЗША за пропуск аўтамашыны без узі-

мання платы за праезд па тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, без узаважвання аўтамашыны і груза. Гэтыя грошы Зубель атрымаў і "прыкарманіў".

Супрацоўнікі праваахоўных органаў затрымалі хабарніка з доказамі злачынства.

Прыговорам суда Клімавіцкага раёна ад 15 лютага 2000 года гр-н Зубель О. В. быў асуджаны па арт. 169 ч. 1 КК РБ (атрымання хабару) з прымяненнем арт. 23-1 КК РБ да 1 года 6 месяцаў пазбаўлення волі ўмоўна з абавязковым прыцягненнем яго на тэрмін назначанага пакарання да работ. Прыговор суда ўступіў у законную сілу.

Даны прыклад з'яўляецца папярэджаннем аматарам лёгкай нажывы ў выглядзе атрымання незаконных узнагароджванняў, урокам таго, што пакаранне за гэта будзе непазбежным.

Л. КАЗЫРЭНКА,
памочнік пракурора
Клімавіцкага раёна, юрыст
3-га класа.

•Служба 01

Пагроза ёсць, і сур'ёзная

Інспекцыяй дзяржажнагляду праведзена аператыўнае пажарна-тэхнічнае абследаванне жывёлагадоўчых памяшканняў калгасаў і саўгасаў раёна.

Як не сумна, але прыходзіцца канстатаваць, што мноства грубых парушэнняў правілаў пажарнай бяспекі ствараюць сур'ёзную пагрозу ўзнікнення пажараў. Ну, а якія могуць быць вынікі ад іх на даных аб'ектах — уявіць не цяжка.

Спачатку аб тых парушэннях, што могуць паслужыць прычынай пажараў. Першае — гэта электраправодка. У многіх і многіх памяшканнях і, бадай што ў кожнай гаспадарцы, неабходна мяняць электраправодку. Няма на сёння ў раёне хлявоў, якія не эксплуатаюцца, але далёка не ўсе яны адключаны ад лініі электраперадач. У калгасах "Галіцкі", "Чырвоны сцяг", "Сасноўка", саўгасах "Высакуюскі" і "Макеевічы" толькі пакуль не адзначаецца гэтага парушэння.

Мала дзе на жывёлагадоўчых памяшканнях ахова ад маланкі ў спраўным стане. Грашаць іншыя і сваёй безгаспадарчасцю: што-што, а смецце і згараемыя адыходы звесці з тэрыторыі фермы кожнаму пад сілу.

І вось здарылася бяды: узнікла загаранне і агонь выходзіць з-пад кантролю. А на 39-ці фермах у раёне няма тэлефоннай радысвязі. Гэта ў чатырнаццаці гаспадарак з васемнаццаці. А

калі ўлічыць, што практычна на ўсіх жывёлагадоўчых фермах адсутнічаюць пярвічныя сродкі пажаратушэння і не арганізаваны разлікі добраахвотных пажарных дружнаў — малюнак увогуле атрымліваецца толькі ў чорным тоне.

Прыклад. У час праверкі жывёлагадоўчай фермы в. Плянкоўка парушэнняў правілаў пажарнай бяспекі і тэхнікі бяспекі быў выяўлены поўны камплект. А вось дзённага дзяжурнага мы так і не змаглі "выявіць". Толькі прывітала нас, па-свайму, выйшаўшая свабодна з хлява, буронка.

Пасля абследавання жывёлагадоўчых памяшканняў калгасаў і саўгасаў раёна інспекцыяй дзяржажнагляду былі прыняты пэўныя меры рэагавання (прыпынена эксплуатацыя 5-ці памяшканняў, 12-ці цеплавывараючых устаноў, 9-ці агрэгатаў, забаронена эксплуатацыя 800 участкаў электраправодкі, адной электраўстаноўкі, да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 16 чалавек (усе пасадавыя асобы). Але, як мне казалі ў інспекцыі дзяржажнагляду, гэта толькі малая частка прынятых мер, бо прыняцце некаторых з іх ў поўным аб'ёме патрабуе прыпынення асобных звянаў тэхналагічнага працэса вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі.

В. КВАРЦЮК.

Экстрасенс Кіма Ірыгор'евна Яроўкая

с 22 мая праводзіць індывідуальныя оздаровіцельныя сеансы в поліклініцы райбольшыцы.

Можно пролечить остеохондроз, радикулит, воспалительные процессы. Желание могут узнать свои болезни. Предлагается снятие порчи, сглаз. Время приема с 9.00 до 12.00 в рабочие дни.

Калектыў Клімавіцкага вытворчага аб'яднання жыллёва-камунальнай гаспадаркі выказвае глыбокае спачуванне інжынеру ПТО ШТЫЛЁВАЙ Ларысе Яфімаўне з выпадку напаткаўшага яе гора — смерці МАЦІ.

Калектыў работнікаў Клімавіцкага хлебазавода выказвае глыбокае спачуванне рабочаму РАМАНУВУ Валянціну Іванавічу з выпадку напаткаўшага яго вялікага гора — смерці БАЦЬКІ.

Галоўны рэдактар Мікола МІНЧАНКА

"РОДНАЯ НІВА". Заснавальнікі: Клімавіцкі раённы выканаўчы камітэт, Клімавіцкі раённы Савет дэпутатаў, працоўны калектыў рэдакцыі.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах 2 разы на тыдзень — па серадах і суботах.

Кошт 1 экзэмпляра газеты — 32 рублі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 213600 г. Клімавічы, пл. 50-годдзя Вялікага Кастрычніка, д. № 1.

ТЭЛЕФОНЫ: галоўнага рэдактара -- 2-11-69, намесніка рэдактара і загадчыка аддзела савецкага будаўніцтва -- 2-11-60, адказнага сакратара -- 2-12-63, аддзела сацыяльных праблем і інфармацыі, рэдактара аддзела па рэкламе і аб'явах -- 2-12-65, аддзела эканомікі і бухгалтэрыі -- 2-12-64, аддзела радыёінфармацыі -- 2-31-58, прыёмнай рэдакцыі -- 2-11-69, мясцовай друкарні -- 2-31-55.

Рэдакцыя газеты мае права публікаваць артыкулы і іншыя матэрыялы ў парадку іх абмеркавання, не падзяляючы пры гэтым думкі, погляды і меркаванні таго ці іншага аўтара.

За змест аб'яў і іншых рэкламных матэрыялаў рэдакцыя не адказвае. Усе даведкі -- у рэкламадаўцаў.

Цэнтралізаваны выпуск газеты ажыццяўляе адказны выпускаючы Н. Абжыгалава.

Газета надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні імя Я. М. Святрдлова

(вул. Першамайская, 70, тэл. 25-28-05). Аб'ём — адзін друкаваны аркуш.

Зак. 40. Тыраж 1850 экз. Індэкс 64078. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання № 286.

Выдавец — аддзел па друку Магілёўскага аблвыканкама

Газета падпісана да друку ў 17.00 23. 5. 2000 г.